סנגל

ינואר 2026

מחלקת ניהול סיכונים

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	7/7	...	...	...
OECD	7/7	...	...	...
Fitch	...	...	...	...
Moody's	Caa1	שלילי	פברואר 2025	אוקטובר 2025
S&P	CCC+	--	נובמבר 2025	נובמבר 2025

נתונים כלליים:

שוכנת במערב אפריקה. גובלת עם מאוריטניה, מאלי, גינאה, גינאה - ביסאו, גמביה והאוקיינוס האטלנטי.

אוכלוסייה:	18.9 מיליון איש (הערכה לשנת 2025)
שטח:	197 אלף קמ"ר
עיר בירה:	דקאר
תמ"ג נומינלי:	37.8 מיליארד דולר (הערכה לשנת 2025)
תמ"ג לנפש:	2,000 דולר (הערכה לשנת 2025)
משאבי טבע:	דגים, פוספטים, עפרות ברזל
שפה רשמית:	צרפתית
מטבע:	פרנק CFA (XOF)

מדד תפיסת השחיתות (ארגון TI, 2024)	69/180
מדד הפיתוח האנושי (האו"ם, 2025)	169/193
ניתוח קיימות החוב (IMF)	--

נקודות חוזק

- אחת הדמוקרטיות היציבות באפריקה
- כלכלה מגוונת.
- פוטנציאל לצמיחה כלכלית גבוהה בשנים הקרובות.
- חברה בארגונים אזוריים (ECOWAS , WAEMU).
- יצוא של נפט וגז – מעבר ליצואנית גז.

סיכונים ואתגרים

- תחזית פיסקלית מאופיינת באי וודאות גבוהה.
- יחסי חוב גבוהים.
- גירעון תקציבי ושוטף גבוהים .
- ללא התקדמות במו"מ על תוכנית IMF חדשה מגבירה את התלות במימון אזורי יקר.
- סיכון למחאות חברתיות על רקע צעדי צנע וקיצוצים בסובסידיות.

מדדים כלכליים עיקריים

	2022	2023	2024	2025e	2026f	2027f	2028f	2029f	2030f
צמיחה ריאלית (%)	3.9	4.3	6.9	9.0	7.1	6.8	6.6	6.5	6.0
אינפלציה (ממוצע, %)	9.7	5.9	0.8	1.0	1.5	1.7	1.8	1.9	2.0
מאזן תקציבי (% תמ"ג)	-6.6	-4.9	-10.0	-8.3	-7.0	-6.2	-5.6	-4.6	-3.9
חוב ציבורי (% תמ"ג)	86.6	99.7	118.7	113.1	106.3	97.4	91.0	83.3	77.0
מאזן החשבון השוטף (% תמ"ג)	-20.5	-18.9	-11.3	-6.7	-6.4	-6.0	-5.9	-5.3	-5.2
חוב חיצוני (% תמ"ג)	116.0	130.1	135.9	127.3	118.1	119.5	116.3	111.9	107.9
עתודות מט"ח (חודשי יבוא)	2.9	3.6	3.5	3.9	4.1	4.3	4.4	4.3	4.2

רקע ומאפיינים פוליטיים

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית		**שנת קבלת עצמאות:** 1960 (צרפת)	
עומד בראש המדינה: הנשיא Bassirou Diomaye FAYE (מאפריל 2024)	**הבחירות הבאות:** 2029	**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים	
מבנה הפרלמנט: חד ביתי אסיפה לאומית	**מס' מושבים:** 165	**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים	**הבחירות הבאות:** 2027

סנגל נחשבת לאחת הדמוקרטיות היציבות באפריקה, עם היסטוריה של השתתפות במשימות שמירת שלום ושל תיווך אזורי. המדינה מעולם לא חוותה מלחמת אזרחים או הפיכה צבאית. לאחר שלטון ארוך של המפלגה הסוציאליסטית, נבחר בשנת 2000 עבדוליי ואדה לנשיא. כהונתו התאפיינה בשינויים חוקתיים רבים, שנועדו להחליש את האופוזיציה. בשנת 2012 עוררה החלטתו של ואדה להתמודד לכהונה שלישית התנגדות ציבורית רחבה, והובילה להפסדו בבחירות למאקי סאל, שנבחר לנשיא. בשנת 2016 אושרה מגבלת שתי כהונות לנשיאי המדינה.

שנת 2024 מוגדרת כנקודת מפנה בהיסטוריה של סנגל. לאחר שנים של שלטון הנשיא מאקי סאל, הבחירות שנערכו במרץ 2024 הביאו לניצחון של מועמד האופוזיציה, באסירו דיומיי פיי, ולעליית מפלגת PASTEF, לשלטון. המעבר הפוליטי, אף שהיה מלווה במתיחות לקראת הבחירות ובניסיונות בלתי חוקתיים להארכת כהונה מצד הנשיא היוצא, התבצע בסופו של דבר בצורה תקינה. הנשיא פיי נהנה מרוב מוחלט בפרלמנט בעקבות הבחירות המחוקקות שנערכו בנובמבר 2024, עובדה המעניקה לו מרחב תמרון פוליטי רחב לביצוע רפורמות עמוקות.

האג'נדה של הממשל החדש מתמקדת בניקוי ותיקון של המערכת, תוך דגש חזק על שקיפות, מאבק בשחיתות וריבונות כלכלית. אחד המהלכים הראשונים והמשמעותיים ביותר של הנשיא פיי היה הזמנת ביקורת (Audit) על כספי המדינה, אשר חשפה כי הממשל הקודם ביצע דיווחי חסר חמורים בנוגע לגירעון ולחוב הציבורי. גילוי זה יצר משבר אמון זמני מול הקהילה הבינלאומית, אך גם סימן את מחויבותו של הממשל החדש לאמת פיננסית. הממשלה הציגה תוכנית פיתוח כלכלית וחברתית שאפתנית ("סנגל 2050"), אולם נאלצת כעת לצמצם אותה כדי להתמודד עם המציאות הפיסקלית הקשה שנחשפה.

כדי לחזק את כוחו הפוליטי, פיזר הנשיא פיי את הפרלמנט, שבו החזיקה מפלגתו רק 23 מתוך 165 מושבים. בבחירות לפרלמנט שנערכו בנובמבר 2024 זכתה קואליציית הנשיא ברוב של 130 מושבים, הרבה מעבר לרף הנדרש לאישור שינויים חוקתיים. הממשלה מתכננת רפורמות פוליטיות משמעותיות, ובהן צמצום סמכויות הנשיא, חיזוק תפקיד ראש הממשלה, שיפור יעילות מוסדות המדינה והגברת השקיפות במערכת המשפט. במקביל, סנגל מתמודדת עם אתגרים כלכליים ניכרים, ובהם גירעון תקציבי וחוב ציבורי גבוהים, לצד לחצי מימון הולכים וגוברים. הממשלה החדשה צפויה להוביל רפורמות כלכליות במטרה להתמודד עם חוסר האיזון המקרו-כלכלי.

מבחינת יציבות, למרות הרוב הפרלמנטרי, ניצבת הממשלה בפני אתגר משמעותי: הציפיות הגבוהות של הציבור, ובמיוחד של הצעירים, המהווים כ-75% מהאוכלוסייה, שתמכו בשינוי. הצורך בקיצוצים לצורך ייצוב החוב מתנגש עם ההבטחות לשיפור כלכלי ולהרחבת ההשקעות הציבוריות. אנליסטים מעריכים כי קיים סיכון למחאות חברתיות, במיוחד אם הממשלה תתקשה לספק מקומות עבודה, או אם יוקר המחיה יעלה בעקבות הסרת סובסידיות. נוסף על כך, האיום הביטחוני מצד ארגוני ג'יהאד באזור הסאהל נותר גבוה, אף שסנגל הצליחה עד כה לשמור על יציבות ביטחונית יחסית, בין היתר בזכות מסורת אסלאמית מתונה והומוגניות אתנית.

יחסי חוץ

מדיניות החוץ של סנגל תחת הנשיא פיי עוברת תהליך של "איפוס" וגיוון אסטרטגי, המתרחק מהתלות ההיסטורית במערב, ובצרפת בפרט. המהלך הסמלי והמשמעותי ביותר בהקשר זה הוא ההחלטה על סגירת הבסיסים הצבאיים הצרפתיים במדינה עד יולי 2025. אף שהקשרים הביטחוניים והכלכליים עם צרפת צפויים להימשך במתכונת של "שותפות" ולא של "חסות", מהלך זה משקף סנטימנט אנטי-צרפתי רחב הקיים בקרב צעירים במערב אפריקה. סנגל שואפת לנהל את יחסיה הבינלאומיים ממקום של ריבונות ושיווי משקל, תוך הידוק הקשרים עם מעצמות לא-מערביות.

סין ממשיכה להיות שותפת הסחר הגדולה ביותר של סנגל ומשקיעה מרכזית בתשתיות המדינה. הממשל החדש צפוי להעמיק את הקשרים הכלכליים עמה, כמו גם עם טורקיה, רוסיה ומדינות המפרץ, כחלק מאסטרטגיה רחבה לגיוון מקורות ההשקעה והאנרגיה.

היחסים עם ארצות הברית והאיחוד האירופי צפויים להישאר חשובים, בעיקר סביב סוגיות של ביטחון אזורי, שיתוף פעולה מודיעיני ומניעת הגירה בלתי חוקית. עם זאת, ייתכנו מתחים סביב היקפי הסיוע והדרישות לרפורמות. חברות אמריקאיות, בריטיות ואוסטרליות ממשיכות להיות שחקניות משמעותיות בסקטור הנפט והגז המתפתח של המדינה.

מבחינה אזורית, סנגל מנסה למצב את עצמה כגשר בין גוש ECOWAS המסורתי לבין מדינות "ברית הסאהל" - מאלי, בורקינה פאסו וניז'ר - שפרשו מהארגון. הנשיא פיי וראש הממשלה סונקו, שואפים לשמר דיאלוג עם מדינות אלו במטרה למנוע התפוררות אזורית ולשמר שיתוף פעולה כלכלי. לכך חשיבות מיוחדת לאור העובדה שמאלי מהווה יעד יצוא חשוב עבור סנגל.

קרן המטבע

היחסים בין סנגל לקרן המטבע הבינלאומית מצויים בנקודה רגישה ומורכבת. התוכנית הקודמת של הקרן, שהיקפה עמד על כ-1.8 מיליארד דולר, הושעתה למעשה בשנת 2024 בעקבות חשיפת "החוב הנסתר" והגירעונות שלא דווחו על ידי הממשל הקודם. משלחת הקרן ביקרה במדינה בנובמבר 2025 וכן בינואר 2026 וקיימה דיונים עם הרשויות, אך טרם נחתם הסכם סופי לתוכנית חדשה.

מבחינת קיימות החוב, המצב מוגדר כמדאיג. נציגי הקרן ציינו כי סנגל מתמודדת עם "לחצי חוב משמעותיים". סך החוב הציבורי הוערך על ידי הקרן בכ-132% מהתמ"ג בסוף 2024 -נתון גבוה משמעותית מהערכות קודמות -והוא כולל גם פיגורים בתשלומים מקומיים. הקרן מדגישה כי השלמת רפורמות בניהול החוב מהווה תנאי הכרחי לפתרון פרשת החוב הנסתר ולחידוש הסיוע הפיננסי.

עם זאת, ה-IMF מכיר בחוסן היחסי של הכלכלה הסנגלית, הנתמכת בהתחלת הפקת נפט וגז ובשיקום מגזר החקלאות. תחזית הקרן, נכון לנובמבר 2025, צופה צמיחה ריאלית של כ-7.9% בשנת 2025, וכן ירידה חדה בגירעון הכולל ל-7.8% מהתמ"ג בשנת 2025, לעומת 13.4% בשנת 2024. מגמה זו מיוחסת למחויבות הממשלה לקונסולידציה פיסקלית. השגת תוכנית חדשה עם קרן המטבע צפויה רק במהלך 2026, והיא נחשבת קריטית לשיקום אמון המשקיעים ולפתיחת גישה למקורות מימון.

בנק עולמי

תיק ההשקעות הנוכחי של הבנק בסנגל ממומן כולו על ידי איגוד הפיתוח הבינלאומי (IDA) וכולל 21 פרויקטים לאומיים בסך 3.07 מיליארד דולר ו-11 פעולות אזוריות בסך 834.5 מיליון דולר. הבנק נערך להשקת מסגרת שותפות חדשה (CPF) לתקופה של 2026-2034, שמטרתה לתמוך בסדרי העדיפויות החדשים של הממשלה, תוך דגש על פיתוח הון אנושי, תשתיות, מעבר אנרגטי ושיפור הפריון ליצירת מקומות עבודה.

מועדון פריז

סנגל פרסה חוב 14 פעמים במסגרת המועדון (1981, 1982, 1983, 1985, 1986, 1987, 1989, 1990, 1991, 1994, 1995, 1998, 2000, 2004, 2020). הפריסה האחרונה עדיין פעילה. בשנת 2020 סנגל הצטרפה לשלוש הפעימות של תוכנית ה - DSSI, שאפשרה למדינות בעלות הכנסה נמוכה לדחות את תשלומי החוב שלהן לנושים רשמיים, כדי שיוכלו להפנות משאבים לצרכים בריאותיים וחברתיים דחופים.

מאפיינים כלכליים

הכלכלה של סנגל מתאפיינת במבנה מגוון יחסית לאזור מערב אפריקה, אך נשענת במידה רבה על מגזרים מסורתיים ועל תלות גבוהה ביבוא. אנליסטים מציינים כי מגזר החקלאות, אף שהוא מהווה מקור תעסוקה מרכזי, סובל מתנודתיות גבוהה בשל תנאי מזג האוויר קשים ותלות בגשמים.

המגזר התעשייתי מתפתח בהדרגה, בעיקר סביב כריית פוספטים, טיטניום וזהב, לצד תעשיות קלות ותחום הבנייה. עם זאת, תגליות הנפט והגז בים טומנות בחובן פוטנציאל אסטרטגי אדיר: הפקת הנפט משדה 'סנגומר' החלה ב-2024 וצפויה להתרחב, ובנוסף פרויקט הגז GTA, שהתחיל לפעול בתחילת 2025. אף שההשפעה הישירה של פרויקטים אלו על שוק העבודה מוגבלת, האתגר המרכזי של הממשלה יהיה ניהול ההכנסות באופן שקוף ויעיל כדי להימנע מ"קללת המשאבים". במקביל, מגזר השירותים הוא הדומיננטי במשק ותורם חלק נכבד מהתמ"ג, כאשר הבירה דקאר מתפקדת כמרכז מסחרי ופיננסי אזורי המוביל את תחומי התחבורה, התקשורת והתיירות.

נכון לשנת 2024, אוכלוסיית סנגל מונה כ-18 מיליון תושבים, רובם מוסלמים, כאשר למעלה מ-60% מהם צעירים מתחת לגיל 25. האוכלוסייה מצויה בתהליך צמיחה מואץ, אך מתמודדת עם אתגרים מבניים משמעותיים, ובראשם חוסר שוויון כלכלי מתמשך. חרף שיעורי הצמיחה המרשימים שנרשמו בשנים האחרונות, הפערים הכלכליים בין שכבות האוכלוסייה ובין אזורים עירוניים לכפריים נותרו רחבים. שיעור האבטלה הגבוה, במיוחד בקרב צעירים, מוסיף להכביד על המרקם החברתי והכלכלי.

במבט קדימה, התחזית לטווח הקצר והבינוני נחשבת חיובית יחסית. אנליסטים מעריכים כי בשנים 2026-2030 תישמר צמיחה הגבוהה מהממוצע האזורי (כ-6%-7.1% בהתאמה), בהובלת יצוא הנפט והגז והרחבת תשתיות לאומיות. ההכנסות מנפט וגז צפויות לצמצם את הגירעון בחשבון השוטף ולשפר את יתרות המט"ח, אם כי קיים סיכון הנובע מתנודתיות מחירי הסחורות. בטווח הבינוני, הצלחת הממשלה ביישום רפורמות פיסקליות ובהשקעה בהון אנושי תהיה גורם מכריע בשאלה האם הצמיחה תהפוך לבר-קיימא ותתרחב גם אל המגזרים המסורתיים.

עדכונים מסוכנויות הדירוג הבינלאומיות

- באוקטובר 2025 הורידה סוכנות הדירוג Moody's את הדירוג B3 לCaa1 ההורדה משקפת סיכונים מוגברים לחוב ולנזילות של סנגל, עם הערכה של חוב של 119% מהתמ"ג לשנת 2024. התקדמות איטית מהצפוי בתוכנית IMF חדשה מגבירה את התלות בשוק האזורי היקר ובתורם מעלה את סיכוני הנזילות ומחריפה את יכולת סנגל להחזיר את חובה.
- בנובמבר 2025 הורידה S&P את דירוגה של סנגל ל- +CCC והכניסה את המדינה למעקב עם השלכות מתפתחות (CreditWatch). הורדת הדירוג נבעה מעלייה חדה בחוב הממשלתי שהגיע ל-119% מהתמ"ג (גבוה ב-40% מהדיווח המקורי בדצמבר 2024) ומצרכי מימון גבוהים במיוחד לשנת 2026 הנאמדים בכ-29% מהתמ"ג. הסוכנות מדגישה כי היעדר תוכנית תמיכה רשמית מה-IMF, בעקבות חשיפת ניהול פיסקלי לקוי בעבר, מגבילה את הגישה למימון נוח ומותירה את סנגל בעמדה פיננסית מעורערת.

<u>היסטוריית הדירוגים:</u>

Moody's		S&P	
B3	10.2025	B-	05.2025
B1	10.2024	B+	12.2000
Ba3	4.2017		
B1	3.2011		

מדיניות פיסקלית וחוב ממשלתי

המערכת הפיסקלית של סנגל מצויה תחת לחצים משמעותיים בשנים האחרונות, בעיקר כתוצאה מהוצאות ציבוריות גבוהות, סובסידיות רחבות היקף והצורך במימון פרויקטי תשתית. על פי הערכות אנליסטים, הגירעון התקציבי בשנת 2025 הגיע 8.3% מהתמ"ג, רמה גבוהה באופן ניכר מהיעד המקורי שהציבה הממשלה. במקביל, יחס החוב הציבורי לתמ"ג נאמד בכ- 113.1% ב-2025, נתון חריג בהשוואה לרוב מדינות האזור.

הממשלה החדשה, בראשות הנשיא באסירו דיומאיי פיי, נוקטת צעדי קונסולידציה פיסקלית אגרסיביים במטרה לשקם את האיזון התקציבי. בין הצעדים המרכזיים נכללים קיצוץ רוחבי של כ-9% בתקציבי משרדי הממשלה, רפורמות שמטרתן להרחיב את בסיס המס, ובפרט החלת מס ערך מוסף בשיעור של כ- 18% על שירותים דיגיטליים, שהחל להיאכף מיולי 2024. צעד זה נועד להגדיל את הכנסות המדינה ממסים ולצמצם את התלות במקורות מימון אחרים.

התחזית לשנת 2026 מצביעה על ירידה בגירעון התקציבי לרמה של כ-7% מהתמ"ג, תוך צמצום הדרגתי נוסף בשנים העוקבות, עד לרמה מוערכת של כ- 3.9% עד שנת 2030. היעד המרכזי של הממשלה הוא לייצב את יחס החוב הציבורי ולהימנע מהסדר חוב, באמצעות שילוב של הרחבת מקורות ההכנסה וצמצום ההוצאה הציבורית.

עם זאת, אנליסטים מזהירים כי היכולת לעמוד ביעדים אלו תלויה ביישום עקבי ונחוש של הרפורמות, ובהתמודדות עם לחצים חברתיים הולכים וגוברים. ביטול הדרגתי של סובסידיות האנרגיה, המהוות רכיב תקציבי משמעותי, צפוי לעורר התנגדות ציבורית. נוסף על כך, לחצי שכר במגזר הציבורי והצורך בהמשך השקעות חברתיות מצמצמים את מרחב התמרון הפיסקלי של הממשלה.

סנגל ממשיכה להישען במידה רבה על מימון חיצוני, לצד מימון ממוסדות פיננסיים בינלאומיים. השילוב בין רמת חוב גבוהה לבין צרכי מימון נרחבים הופך את ניהול החוב הציבורי לאחד האתגרים המרכזיים של המדיניות הכלכלית בשנים הקרובות.

<u>החוב הנסתר</u>

המצב הפיסקלי בסנגל מסומן כיום כנקודת התורפה האסטרטגית של המדינה, ומתאפיין בחוסר יציבות בולט. המדינה מתמודדת עם גירעונות כבדים ועם זינוק בנטל החוב הציבורי לרמות מדאיגות, זאת על רקע חשיפת נתונים שהוסתרו בעבר והצורך הדחוף בנקיטת צעדי ריסון כואבים.

הטלטלה הפיסקלית נובעת בעיקרה מביקורת עומק שהוזמנה על ידי הנשיא החדש, באסירו דיומיי פיי, לאחר ניצחונו בבחירות 2024. ממצאי הביקורת חשפו תמונה עגומה של תת-דיווח חמור מצד הממשל הקודם בכל הנוגע להיקפי הגירעון והחוב הציבורי - מה שכונה "החוב הנסתר", המוערך למעלה מכ-10 מיליארד דולר. גילוי זה הוביל להשעיית תוכנית הסיוע של קרן המטבע הבינלאומית בסך 1.8 מיליארד דולר, ופגע באמינות הפיננסית של סנגל בשווקים הבינלאומיים.

הנתונים משקפים הרעה פיסקלית חריפה בטווח הקצר: הגירעון הוערך בכ-10.0% מהתמ"ג בשנת 2024, עם צפי ל-8.3% בשנת 2025. עם זאת, האנליסטים מעריכים כי התחזית לטווח הבינוני מצביעה על שיפור הדרגתי וירידה לגירעון של 3.9% בשנת 2030, יעד שיתבסס על שילוב בין הגדלת ההכנסות מיצוא נפט וגז לבין צמצום הוצאות. למרות התחזית האופטימית לטווח הארוך, אנליסטים מזהירים כי רמות החוב הנוכחיות מעלות את סיכון חדלות הפירעון בטווח הבינוני, בפרט אם לחצים ציבוריים ימנעו או יקשו על ביצוע הקיצוצים הנדרשים.

בשלב זה, החברות באיחוד המוניטרי מספקת למדינה רשת ביטחון מסוימת. בהיעדר מימון חיצוני, סנגל נשענת על השוק האזורי לצורך הנפקת אג"ח ומחזור חובות. אף שהממשל הסנגלי הצהיר כי פניו אינם להסדר חוב וכי המדינה תצלח את המשבר, הסנטימנט בשוק פסימי יותר, מרבית האנליסטים, ובכלל זה תחזית בנק אוף אמריקה (BOA), צופים כי סנגל תוכרז כמדינה בחדלות פירעון או תיאלץ לבצע הסדר חוב עד סוף המחצית הראשונה של 2026.

<u>הנפקות אג"ח:</u>

סדרת אג"ח הונפקה ביוני 2024 , מדובר בגיוס בסך 750 מיליון דולר ל-7 שנים עם קופון 7.75%. לאחר עצירת התוכנית עם קרן המטבע בוצעה הרחבת הסדרה, באמצעותה גויס סכום נוסף של 300 מיליון דולר שישמש את הממשלה לצרכים פיסקליים. כיום (מתחילת 2026) האג"ח נסחרת באזור בין 64 ל-62 סנט לדולר, מחיר המגלם בתוכו סיכון גבוה להסדר חוב.

ב2025 הנפיקה סנגל 4 פעמים אג"ח בשוק האזורי בלבד. הנפקות בשוק המקומי נעו ב2 צירים : גיוס באמצעות מערכת מכרזים אזורית וגיוס באמצעות אג"ח לציבור כאשר סכום ההנפקה הכולל ב-2025 עומד על כ-7 מיליארד דולר (4 טריליון CFA) לטווחים שבין 3 עד 5 שנים ובקופונים שבין 6.75% לבין 7.75%.

מדיניות מוניטרית

סנגל היא חברה מלאה באיחוד המוניטרי של מערב אפריקה, ולפיכך מדיניותה המוניטרית נקבעת בידי הבנק המרכזי של מדינות מערב אפריקה. חברות זו מבטיחה יציבות יחסית בשער החליפין, שכן המטבע המקומי - פרנק CFA - מוצמד לאירו בגיבוי האוצר הצרפתי. מנגנון זה מצמצם את הסיכון לתנודתיות חדה במטבע, אך במקביל מגביל את עצמאותה של סנגל בקביעת מדיניות מוניטרית עצמאית.

האינפלציה בסנגל נותרה נמוכה ומרוסנת, הרבה מתחת לתקרת היעד של הבנק המרכזי העומדת על 3%. בשנת 2025 האינפלציה מוערכת בכ-1.0% בלבד (עדכון קל כלפי מעלה בעקבות התייקרות במזון), והיא צפויה לעלות במתינות ל-1.5% ב-2026 בעקבות לחצי ביקוש וצמצום סובסידיות ממשלתיות. הגורמים המרסנים את האינפלציה כוללים את התחזקות המטבע המקומי מול הדולר (מה שמוזיל את היבוא), ירידה במחירי הסחורות הגלובליים ושיפורים במגזר החקלאי המקומי. התחזית ל2027-2030 היא להתייצבות סביב שיעורי אינפלציה של כ-1.7% עד 2% בהתאמה.

במטרה לתמוך בצמיחה הכלכלית ולהקל על תנאי האשראי, הפחית ה-BCEAO ביוני 2025 את הריבית המרכזית לרמה של 3.25%. התחזית מצביעה על הפחתה לרמה של כ-2.5% במהלך 2026. מהלך זה צפוי לעודד השקעות ולחזק את הפעילות הכלכלית

מצב חיצוני

הסקטור החיצוני של סנגל צפוי להיות מונע בעיקר מהכנסות מייצוא גז ונפט. הגירעון בחשבון השוטף צומצם משיעור של כ-11.3% מהתמ"ג בשנת 2024 לכ-6.7% בשנת 2025, ולפי הערכות צפוי להמשיך ולהצטמצם עד לכ-5.2% מהתמ"ג בשנת 2030. שיפור זה נובע בעיקר מהתחלת היצוא משדה הנפט סנגמור ומפרויקט הגז GTA, אשר הולכים ומחליפים את הייבוא היקר של מוצרי אנרגיה. במקביל, סנגל נהנית מהזרמה יציבה ומשמעותית של העברות כספים מעובדים בחו"ל, המסתכמות בכ-3 מיליארד דולר -כ-8% מהתמ"ג בשנת 2025 -ומשמשות ככרית ביטחון חשובה למאזן התשלומים. חרף השיפור, המאזן המסחרי נותר שלילי, עם גירעון של כ-11.4% מהתמ"ג, אולם המגמה מצביעה על התייצבות, בין היתר בשל ירידה ביבוא שירותים טכניים הקשורים להקמת תשתיות.

פרופיל החוב של סנגל עבר הרעה חדה ומאופיין כיום כמורכב ורעוע. יחס החוב הציבורי הכולל זינק לרמות שבין 119% ל-132% מהתמ"ג בסוף שנת 2024, לפי הערכות שונות, בעיקר בעקבות ביקורת ממשלתית שחשפה "חוב נסתר", התחייבויות חוץ-מאזניות ופיגורים נרחבים בתשלומים מקומיים שלא דווחו בעבר. מבחינת הרכב החוב, המדינה חשופה במידה רבה למימון חיצוני, המהווה כ-85% מסך החוב הציבורי בשנת 2025, וכולל נתח משמעותי של חוב מסחרי (כ-41% לפי S&P) ואגרות חוב בינלאומיות המוחזקות בידי נושים פרטיים, לצד הלוואות בתנאים נוחים ממוסדות פיתוח. בשל הקושי לגייס הון בשווקים הבינלאומיים בתקופה האחרונה, נרשם גידול משמעותי בחוב האזורי, כאשר הממשלה נשענת בכבדות על הנפקות בשוק ההון האזורי לטווחים קצרים יותר ובריביות גבוהות יחסית. תשואות האג"ח הממשלתיות בשוק זה נעות סביב 6.75%-7.75%. מבנה זה יוצר נטל שירות חוב כבד במיוחד: תשלומי הריבית לבדם מהווים כ-17% מהכנסות המדינה בשנת 2025, בעוד שסך שירות החוב -קרן וריבית -הגיע לשיעור של כ-29.2% מההכנסות, נתון המעמיד את סנגל בפני סיכוני נזילות ומחזור חוב גבוהים.

למרות המדדים הפיננסיים המאתגרים ורמת החוב הגבוהה, סנגל נהנית מרשת ביטחון קריטית בזכות חברותה באיחוד הכלכלי והמוניטרי של מערב אפריקה. המטבע המקומי, פרנק CFA, צמוד לאירו בשער חליפין קבוע המגובה בידי האוצר הצרפתי, דבר המפחית את סיכון המטבע ומבטיח המירות. נכון לשנת 2025, יתרות המט"ח של סנגל עומדות על כ-5.39 מיליארד דולר, ומכסות כ-3.9 חודשי יבוא, עם צפי לעלייה לכ-4.2 חודשי יבוא עד שנת 2030. אף שמדובר ברמה גבולית יחסית, יתרות המט"ח האזוריות המנוהלות בידי הבנק המרכזי של מערב אפריקה מאפשרות לסנגל לעמוד בפירעון התחייבויות חיצוניות גם כאשר המאזן הלאומי נתון ללחץ, ומונעות משבר מאזן תשלומים קלאסי, כל עוד המדינה עומדת בקריטריונים של האיחוד.

יכולתה של סנגל לייצב את פרופיל החוב ולהימנע מחדלות פירעון תלויה בשני משתנים מרכזיים: מקסום הכנסות הנפט והגז וחידוש היחסים עם קרן המטבע הבינלאומית. התחזית האופטימית גורסת כי החוב הציבורי יחל לרדת בהדרגה לרמה של כ-77% מהתמ"ג עד שנת 2030, בזכות הצמיחה המואצת בסקטור האנרגיה והתייעלות פיסקלית. עם זאת, בטווח הקצר, המדינה זקוקה בדחיפות לתוכנית חדשה עם קרן המטבע (הצפויה להיחתם רק במהלך 2026), כדי לפתוח מחדש ערוצי מימון מוזלים ולשקם את אמון המשקיעים. עיכוב בתוכנית זו, או כישלון בביצוע הקיצוצים התקציביים עקב לחצים חברתיים, עלולים לגרור את המדינה להסדר חוב כפוי או להכרזה על חדלות פירעון.

<u>תמ"ג לפי מגזרים</u>: חקלאות 15.5%, תעשייה 25.4%, שירותים 49.1% (הערכה בשנת 2024).

סחר חוץ

<u>שותפות סחר עיקריות- ייצוא</u>: מאלי (19.6%), הודו (8.5%), שווייץ (12.7%), וסין (6.9%).

<u>שותפות סחר עיקריות- ייבוא</u>: סין (12.7%), הודו (6.2%), צרפת (10.6%), רוסיה (9.4%), בלגיה (7.7%).

<u>מוצרי ייצוא עיקריים</u>: זהב, חומצה זרחתית, נפט מזוקק, דגים, מלט.

<u>מוצרי ייבוא עיקריים</u>: נפט מזוקק, אורז, נפט גולמי, בגדים וטקסטיל.

<u>סחר עם ישראל</u>: ייצוא לישראל- 4.2 מיליון דולר, ייבוא מישראל- 19.6 מיליון דולר.

מדדים כלכליים

אינדיקטורים כלליים	2022	2023	2024e	2025f	2026f	2027f	2028f	2029f	2030f
אוכלוסייה (מיליון)	17.7	18.1	18.5	18.9	19.4	19.8	20.3	20.7	21.2
תמ"ג נומינלי (מיליוני דולר)	27,783.3	30,696.3	32,267.3	37,870.5	42,466.1	44,482.8	47,146.4	50,496.5	54,113.2
תמ"ג נומינלי (מיליארדי מטבע מקומי)	17,330.1	18,619.5	19,565.1	21,998.3	23,911.2	25,824.1	27,737.0	29,841.2	31,930.1
תמ"ג לנפש (דולר)	1,574.0	1,698.0	1,744.0	2,000.3	2,192.8	2,245.8	2,327.7	2,438.7	2,557.0
צמיחה ריאלית (%)	3.9	4.3	6.9	9.0	7.1	6.8	6.6	6.5	6.0
צמיחה ריאלית לנפש (%)	1.3	1.8	4.4	6.5	4.7	4.4	4.2	4.2	3.7
סקטור פיסקלי (באחוזי תמ"ג)									
מאזן תקציבי	-6.6	-4.9	-10.0	-8.3	-7.0	-6.2	-5.6	-4.6	-3.9
הכנסות הממשלה	19.9	20.9	17.6	18.4	19.0	19.5	23.1	23.4	23.0
הוצאות הממשלה	26.5	25.8	27.6	26.7	26.0	25.7	28.8	28.0	26.9
חוב ציבורי	86.6	99.7	118.7	113.1	106.3	97.4	91.0	83.3	77.0
ב-% מההכנסות	436%	477%	675%	615%	559%	499%	393%	356%	335%
סקטור מוניטרי ופיננסי (באחוזים)									
ריבית על הלוואות	5.8	6.4	6.8	6.5	6.3	6.0	5.8	5.8	5.8
ריבית על פקדונות	5.3	5.9	6.3	6.0	5.5	5.2	4.0	3.5	3.5
שיעור אינפלציה (ממוצע)	9.7	5.9	0.8	1.0	1.5	1.7	1.8	1.9	2.0
שער חליפין									
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	615.0	593.6	631.4	560.6	570.4	585.7	591.0	590.7	589.8
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	623.8	606.6	606.3	580.9	563.1	580.5	588.3	591.0	590.1
שע"ח ריאלי-אפקטיבי (100 = 2010)	91.4	96.9	99.0	96.7	94.3	92.9	91.8	91.9	–
מאזן התשלומים (במיליוני דולר)									
מאזן חשבון שוטף	-5,692.4	-5,798.8	-3,632.8	-2,526.4	-2,725.2	-2,681.2	-2,758.9	-2,676.1	-2,792.9
ב- % תמ"ג	-20.5	-18.9	-11.3	-6.7	-6.4	-6.0	-5.9	-5.3	-5.2
מאזן חשבון מסחרי	-4,713.7	-4,991.3	-3,678.4	-1,663.1	-1,316.3	-920.9	-798.2	-514.1	-552.1
ב- % תמ"ג	-17.0	-16.3	-11.4	-4.4	-3.1	-2.1	-1.7	-1.0	-1.0
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	5,972.3	5,559.7	6,791.6	8,753.2	9,129.9	9,575.3	9,798.0	10,132.0	10,038.5
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	-10,685.9	-10,551.1	-10,470.0	-10,416.2	-10,446.2	-10,496.2	-10,596.2	-10,646.1	-10,590.6
מאזן חשבון שירותים	-2,639.8	-2,733.3	-2,174.8	-2,038.1	-2,170.0	-2,266.8	-2,264.0	-2,262.6	-2,396.9
ב- % תמ"ג	-9.5	-8.9	-6.7	-5.4	-5.1	-5.1	-4.8	-4.5	-4.4
ייצוא שירותים	1,370.7	1,457.7	1,305.0	1,205.7	828.9	395.3	418.6	430.3	418.3
ייבוא שירותים	-4,010.6	-4,191.0	-3,479.8	-3,243.8	-2,998.9	-2,662.0	-2,682.6	-2,692.9	-2,815.2
מאזן חשבון הכנסות	-997.2	-1,169.9	-1,475.9	-2,436.1	-3,074.3	-3,181.9	-3,387.8	-3,600.3	-3,740.0
ב- % תמ"ג	-3.6	-3.8	-4.6	-6.4	-7.2	-7.2	-7.2	-7.1	-6.9
ייצוא הכנסות	505.6	593.6	626.2	631.2	653.6	648.7	674.0	690.5	757.6
ייבוא הכנסות	-1,502.7	-1,763.5	-2,102.0	-3,067.3	-3,727.9	-3,830.6	-4,061.8	-4,290.8	-4,497.6
העברות שוטפות, נטו	2,658.3	3,095.7	3,696.3	3,610.8	3,835.3	3,688.3	3,691.1	3,700.9	3,896.2
ב- % תמ"ג	9.6	10.1	11.5	9.5	9.0	8.3	7.8	7.3	7.2
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	2,858.6	4,719.3	2,301.3	2,005.4	2,031.3	2,136.3	2,270.1	2,544.2	2,705.7
ב- % תמ"ג	0.10	0.15	0.07	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05
ב- % המאזן בחה"ש	50.2	81.4	63.3	79.4	74.5	79.7	82.3	95.1	96.9

חוב ונכסים חיצוניים (במילוני דולר)									
סך החוב החיצוני	32,233.2	39,950.2	43,852.5	48,210.9	50,169.6	53,135.2	54,838.8	56,511.7	58,394.1
חוב חיצוני - % תמ"ג	116.0	130.1	135.9	127.3	118.1	119.5	116.3	111.9	107.9
ב- % יצוא	296.9	378.8	376.0	354.0	363.8	380.7	380.9	378.4	388.9
סך החוב החיצוני לטב"א	28,617.5	35,092.0	38,768.6	42,989.4	44,825.6	47,534.7	49,086.6	50,637.9	52,554.7
סך החוב החיצוני לט"ק	3,615.7	4,858.2	5,083.9	5,221.5	5,343.9	5,600.5	5,752.3	5,873.7	5,839.4
קרן המטבע	1,609.2	2,266.4	2,034.2	2,135.4	2,124.9	2,104.4	2,097.3	2,097.8	2,114.6
פיגורים על תשלומי ריבית	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
פיגורים על תשלומי קרן	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
עתודות מט"ח	3,934.1	4,976.2	4,651.2	5,389.0	5,873.0	6,123.0	6,324.0	6,324.0	6,200.0
בחודשי יבוא	2.9	3.6	3.5	3.9	4.1	4.3	4.4	4.3	4.2
שירות החוב (במליוני דולר, אלא אם צוין אחרת)									
שירות החוב השנתי	1,936	2,625	2,981	2,034	3,186	2,073	2,164	2,185	2,151
ב- % יצוא	25	34	34	19	30	20	20	19	19
תשלומי קרן	620.8	750.8	1,563.1	880.4	1,953.3	870.4	941.1	949.2	900.0
תשלומי ריבית	1,315.2	1,874.0	1,417.5	1,153.7	1,232.7	1,202.9	1,222.5	1,235.7	1,250.8
יחס ריבית להכנסות	23.8%	29.2%	25.0%	16.6%	15.3%	13.9%	11.2%	10.5%	10.1%
יחס קרן להכנסות	11.2%	11.7%	27.5%	12.6%	24.2%	10.0%	8.6%	8.0%	7.2%
יחס שירות חוב להכנסות	35.1%	40.9%	52.5%	29.2%	39.5%	23.9%	19.8%	18.5%	17.3%